

По-третє: «Не помиляється лише той, хто нічого не робить», - говорить народна мудрість. Жодна людина не застрахована від помилок, але ці помилки порядна людина визнає, виправиться і надалі намагатиметься їх не допускати.

По-четверте: судити про людину за її зовнішнім виглядом – не можна. Кожен з нас - особистість з неповторним внутрішнім світом, який розгледіти відразу не можливо. Ми зрозуміємо якої якості і кольору серцевина лише тоді, коли проведемо лінію на папері, а от людину ми пізнаємо в процесі спілкування, коли з'їмо з нею «пуд солі», переживемо як радісні, так і сумні хвилини свого життя.

І п'яте: в житті є різні ситуації, в яких кожен себе проявляє по іншому. Але ми повинні пам'ятати головне – завжди, підкреслюю – завжди, залишатися ЛЮДЬМИ за будь-яких обставин.

ПРОЕКТНЕ НАВЧАННЯ В УМОВАХ СУЧАСНОЇ ЗАГАЛЬНООСВІТНОЇ ШКОЛИ

Кіросір Л.М. (м. Полтава)

Реформування національної освіти в Україні потребує нових технологій навчання і виховання студентської та учнівської молоді. Значним імпульсом для подальшого пошуку оптимальних шляхів трансформації всієї освітянської галузі стала Державна національна програма „Освіта”, яка дає системне уявлення про стратегічні цілі та завдання української держави, суспільства, сфери освіти [1, с. 60].

У період соціально-економічних змін та переорієнтування суспільства на загальнолюдські цінності українська освіта потребує істотного оновлення її змісту і спрямованості, забезпечення сучасними технологіями та прогресивними концепціями, які дозволять ширше впроваджувати педагогічні ініціативи у різні форми інноваційної діяльності.

В зв'язку з цим особливої важливості набувають питання кардинального перегляду змісту і методів навчання, використання світового педагогічного досвіду, пошуку власних новаторських підходів щодо підготовки фахівців вищої кваліфікації в Україні. Передусім, це стосується нової генерації педагогічних кадрів.

Викладачі факультету технологій та дизайну Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г.Короленка вважають, що згідно Державних стандартів освітньої галузі “Технології” успішна реалізація нових завдань можлива лише за умов високої спеціальної та методичної підготовленості майбутнього вчителя трудового навчання, постійного удосконалення його педагогічної фахової майстерності. Втілювати в життя актуальні педагогічні завдання допомагає правильно організована проектно-технологічна діяльність студентів [2, с. 34].

У зв'язку з цим на кафедрі теорії та методики технологічної освіти введені для вивчення нові спецкурси, які дозволяють розвивати у студентів основні види мислення, унікальні творчі здібності, прагнення до самостійної індивідуальної творчості, усвідомлення себе творцем, умільцем у процесі пізнавально-трудової діяльності, пов'язаної з проектуванням і створенням реального об'єкта (продукту праці). Так, наприклад, цикл дисциплін курсу „Обладнання та технологія приготування страв” і „Українська народна кухня” розкриває можливість використання методу проектів як системоутворюючого компоненту педагогічних технологій.

Обґрунтована й спланована проектно-технологічна діяльність на заняттях з обслуговуючої праці в процесі вивчення технології обробки харчових продуктів передбачає розробку конструкції та технології виготовлення й реалізації об'єкта проектування. Вона спрямована на формування в учнів творчо-

інтелектуальних і предметно-перетворюючих знань, умінь та навичок, засвоєння яких більш ефективно відбувається в процесі виконання системи дій, що у сукупності складають навчальну діяльність. Проектне навчання сприяє формуванню алгоритму системи дій та перетворенню декларуючого розвиваючого навчання в реальне [4, с. 29].

Вимоги сучасної загальноосвітньої школи до трудової підготовки учнів можуть бути успішно реалізовані в процесі організації особистісно-орієнтованого трудового навчання, яке сприяє створенню передумов для творчого підходу до впровадження методу навчальних проектів на уроках обслуговуючої праці..

Основним педагогічним завданням учителя в процесі проектно-технологічної діяльності учнів є не лише здійснення контролю за відтворенням і строго послідовним дотриманням технологічних операцій, а й розвиток у них здатності до генерації ідей, їх аналізу, самостійного прийняття рішень та своєї позиції, самоутвердження, взаємодії та діалогу в процесі розв'язання спільних завдань, а в цілому - формування технологічної культури [3, с. 25]. Усі ці завдання можуть бути реалізовані лише за умови, що вчитель запропонує учням нові цікаві й посильні для виконання об'єкти проектування. Наприклад, за новою програмою у 5 класі доцільно використовувати такі види творчих проектів, які відображають духовний та фізичний зв'язок людини з навколишнім середовищем [5, с. 12]. Це може бути збір матеріалів про особливості харчування мешканців міста чи села в минулому та сьогодні (рецепти традиційних страв, записи обрядових дій під час приготування й вживання ритуальних страв, відомості про обрядове значення їжі, про особливості харчування різних соціальних верств населення) і оформлення їх у вигляді альбому.

Цікавою для учнів 5 класу може бути тема „Напої в українській кухні”. Збирання квітів, трав, плодів, гілочок вишні, груші, малини, глуду та ін.; приготування традиційних українських напоїв (чай з медом, молоком, з м'яти, липового цвіту, гілочок вишні, малини, чорної смородини; мед домашній межигірський, старосвітський, київський, поспільний, варенуха, сита, узвар з медом, молоко з медом; березовий і кленовий соки; різні види квасу - хлібний, козацький, запорізький, журавлиновий, і з порічок, зі свіжих яблук, вишень, калини, а також з хрінном, медом) – це посильна творча практична діяльність для дітей такого віку.

Невичерпним джерелом при проектуванні об'єктів праці на уроках з обробки харчових продуктів у 6 класі є культурно-історичні традиції, які відповідно до базового навчального плану можуть визначати такі теми творчих проектів:

1. Культурно-побутові традиції регіону (виготовлення альбому замальовок).
2. Традиційні українські салати (розробка інструкційних карток приготування салатів за вибором).
3. Асортимент солодких овочевих страв української кухні (збір старовинних рецептів).

У 7 класі технологія приготування українських традиційних страв може органічно поєднуватися із виконанням таких навчальних проектів: як реферативні роботи з описом свят, обрядів, звичаїв, тематичних заходів.

У 8 класі секрети здорового способу життя українців можуть розкриватися у творчих проектах: оформлення альбому "Народна мудрість про здоровий спосіб харчування українців", прес-конференція - доповіді про традиційні Різдвяні та новорічні страви тощо.

Більш складні проекти можуть виконувати учні у 9 класі. Наприклад, практична діяльність – організація виставки борошняних виробів (паляниця, пироги, пиріжки, перепічки, пундики, гречаники, сластьони, пухкеники, плетеники, мандрики тощо).

Виконання творчих проєктів допомагає підвищити зацікавленість учнів навчально-трудовою діяльністю, збільшити кількість і покращити якість засвоєного ними навчального матеріалу, а також розвивати механізм самоосвіти, самовиховання, самореалізації, саморозвитку, необхідні для становлення особистості, яка уміє швидко адаптуватися до нових вимог суспільного розвитку, здатна швидко змінити стереотипний погляд на життя й самостійно знайти нестандартні шляхи розв'язання соціальних проблем.

Література

1. Державна національна програма „Освіта” (Україна XXI ст.) – К., 1994. – 61 с.
2. Державні стандарти базової і повної середньої освіти /Освітня галузь „Технологія” // Сільська школа України. – 2003. - № 6. – С. 34-36.
3. Коберник О. Проєктування на уроках трудового навчання // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2001. - № 4. – С. 23-26.
4. Кравченко Т.В. Методика розробки творчих проєктів у процесі вивчення основ технології обробки харчових продуктів // Трудова підготовка в закладах освіти. – 2004. - № 3. – С.27-32
5. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. Трудове навчання 5-12 класи. Затверджено Міністерством освіти і науки України- - К.: Перун.Ірпінь. 2005. – 255 с.

ПОТРЕБА СТУДЕНТСТВА В АКТИВНОМУ ВІДПОЧИНКУ

Кривошапка І.В., Турчак А.І. (м. Полтава)

Активне дозвілля безпосередньо пов'язано з культурним розвитком особистості, а потреба у культурному зростанні має бути того ж самого рівня значущості, що й потреба в навчанні та праці, адже активне дозвілля відтворює сили людини в новій якості, з перевершенням попереднього рівня, приводить в дію фізичні та психічні резерви організму, сприяє реалізації інтересів та захопленню молоді людини, збагачує її духовно і фізично [2].

Морально, духовно і фізично зріла студентська молодь проявляє свою усвідомленість у вищих досягненнях і проявах людяності. Саме модель такої особистості ґрунтується на таких основах як: міцне здоров'я, високий рівень свідомості до прояву поведінкових вчинків, багатства позитивних моральних стосунків у мікро- і макро- оточенні, базою яких можуть бути заняття фізичними видами спорту, туризмом, активним дозвіллям та руховим відпочинком в режимі дня, веденням здорового способу життя. Тому ставлячи у центр емоційне, фізичне, соціальне благополуччя студентської молоді нам необхідно проєктувати і прогнозувати освітні результати в інтересах студентів, упереджуючи негативні наслідки, що виникають в процесі інтелектуальної та емоційної перевтоми та перенавантаження [1].

Якщо проаналізувати вибір форм та стилів проведення вільного часу молоді, то цей вибір полягає у напрямку занять переважно рекреаційного характеру, на рівні пасивного відпочинку, розваг, тобто, в напрямку споживання культури, а не її створення. Хоча студентство і вважається досить активною соціальною і віковою категорією, пасивний відпочинок обирає майже кожний п'ятий студент. Більш актуальною стає аксіома видатного французького письменника і філософа Жан-Жака Руссо, котра наголошує: «Перед тим як зробити людину розумною, зробіть її здоровою». Усі недоліки, що існують в організації навчального процесу – надмірне розумове навантаження, психофізичні особливості молоді та рівень тривожності, зумовленої ситуаціями навчання, спілкування та самооцінки – є найбільш вагомими дистрес-факторами, що ведуть до нервово-психічного напруження, а значить, і до погіршення здоров'я студент-